

เรื่อง : งานจัดการความรู้

แลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยเครื่องมือชุมชนนักปฏิบัติ (Community of Practice : CoP)

CoP แบบทางการ

เป็นการดำเนินการ CoP ที่ขึ้นทะเบียนกับงานจัดการความรู้ มีกลุ่มผู้รับผิดชอบ เป็นการรวมกลุ่มคนที่มีประเด็นเกี่ยวกับการทำงานในลักษณะเดียวกัน สายงานเดียวกัน ผลลัพธ์ของตัวชี้วัดในหน่วยงานที่ยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ และติดต่อมายังงานจัดการความรู้ เพื่อเปิดการดำเนินการกลุ่ม งานจัดการความรู้จะให้ความรู้เกี่ยวกับ KM และเครื่องมือ KM ที่สำคัญ เพื่อเป็นเครื่องมือช่วยให้การดำเนินการกลุ่มเป็นไปอย่างราบรื่น และเปิดพื้นที่บน Siriraj KM website ให้เพื่อใช้เผยแพร่ความรู้ที่ได้จากการทำกลุ่ม CoP ที่ผ่านมามีการเปิดดำเนินการกลุ่ม CoP มากกว่า 70 กลุ่ม ทั้งในกลุ่มทางคลินิกและกลุ่มวิชาชีพสนับสนุน เช่น CoP แผลและออสโตมี CoP การดูแลผู้ป่วยระบบทางเดินหายใจ CoP กระบวนการพัฒนางานบริการและระบบประกันสุขภาพ เป็นต้น ท่านสามารถเข้าชมและศึกษาความรู้ของแต่ละ CoP ได้ที่ Siriraj KM website <http://www1.si.mahidol.ac.th/km/node/253>

CoP แบบไม่เป็นทางการ (Siriraj CoP style : SiCoP)

เป็นการพัฒนาต่อยอดจากการทำ CoP ภายในสายงานเดียวกัน เกิดจากการรวมกลุ่มอย่างเป็นสหสาขา ข้ามสายงาน โดยรองคณบดีฝ่ายพัฒนาคุณภาพ และงานจัดการความรู้ ทำหน้าที่เป็น knowledge facilitator ซึ่งมีบทบาท 3C ได้แก่ catalyst, collaborator/integration และ coach ดำเนินการร่วมกับทีมเจ้าของกระบวนการ โดยใช้ Siriraj Link - Share - Learn และ SIRIRAJ culture ในการขับเคลื่อน คัดเลือกความรู้ ทักษะปฏิบัติที่ต้องการ โดยมีความเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน หลายวิชาชีพ เพื่อตอบสนองตัวชี้วัดและเป้าหมายคณะฯ/โรงพยาบาล ทำให้เกิดการสร้างความรู้สำคัญ สามารถขยายผลในการปฏิบัติงานประจำของบุคลากรทั้งโรงพยาบาล/คณะฯ

ตัวอย่างการดำเนินการที่ผ่านมาประกอบด้วย Siriraj Concurrent Trigger Tool (SiCTT) เพื่อป้องกันความเสี่ยงเชิงรุก (No harm), Medication Reconciliation เป็นต้น

ท่านสามารถเข้าชมและศึกษาความรู้ของตัวอย่าง CoP แบบไม่เป็นทางการ ได้ที่ Siriraj KM website <http://www1.si.mahidol.ac.th/km/node/2852> และบุคลากรภายในคณะฯ

การพัฒนางานด้านต่าง ๆ ของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ม.มหิดล ยังคงเดินหน้าอย่างไม่หยุดนิ่งเพื่อก้าวสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยและเครื่องมือที่หลากหลาย และหนึ่งในนั้นก็คือการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยเครื่องมือชุมชนนักปฏิบัติ (Community of Practice : CoP) โดยได้มอบหมายให้ “งานจัดการความรู้” ทำหน้าที่ดูแลและสนับสนุนการดำเนินการ CoP ทั้งการให้ความรู้ การอำนวยความสะดวกในการดำเนินการ และการจัดตั้งกลุ่ม CoP โดยการดำเนินการด้าน CoP ในคณะฯ แบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ ได้แก่ การดำเนินการ CoP แบบทางการ และ CoP แบบไม่เป็นทางการ

สามารถดาวน์โหลดแนวปฏิบัติ SICTT ที่ทำการขยายผลแล้ว ได้ที่ <http://10.7.2.201/sec/login/index.php>

ทำ CoP แล้วได้อะไร?

ผลลัพธ์หลักจากการดำเนินการกลุ่ม CoP นอกจากการได้สาระความรู้/แนวปฏิบัติที่เกิดจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กลุ่มบุคลากร เพื่อใช้ในการพัฒนางาน เป็นแบบแผนในการปฏิบัติงานที่เป็นที่ยอมรับและเหมาะสมแล้ว ยังทำให้ผู้ปฏิบัติสามารถปฏิบัติได้จริง และฝังในการปฏิบัติงานประจำ เกิดการพัฒนากระบวนการงานอย่างต่อเนื่อง นอกนั้นยังส่งผลต่อบุคลากรในด้านอื่น ๆ ได้แก่

- **พัฒนาคน** บุคลากรเกิดการเรียนรู้ระหว่างบุคคลเพิ่มขึ้น ทั้งการหาความรู้จากตำราวิชาการ งานวิจัย และความรู้จากผู้เชี่ยวชาญต่าง ๆ การถอดความรู้ที่อยู่ในตัวคน ออกมาเป็นความรู้เชิงประจักษ์ที่สามารถใช้งานได้จริง นอกจากนี้ยังเรียนรู้เกี่ยวกับการเขียน flow แนวปฏิบัติ การออกแบบการเก็บข้อมูล การติดตามผลลัพธ์และวิเคราะห์อย่างมีประสิทธิภาพ วิธีการขยายผลแนวปฏิบัติ รวมทั้งการบริหารจัดการกระบวนการ/ทีม
- **สร้างบรรยากาศในการเรียนรู้เป็นทีมสหสาขา** ทีมแพทย์ พยาบาล ผู้เชี่ยวชาญ และบุคลากรสายสนับสนุนต่าง ๆ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่ดี บอกเล่าประสบการณ์ของตนเอง อย่างเป็นกัลยาณมิตร ยอมรับฟังความคิดเห็นจากเพื่อนร่วมงานต่างวิชาชีพ กล้าพูด กล้าถาม และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นการสร้างวัฒนธรรม No blame, No shame
- **ปรับเปลี่ยนทัศนคติ/แนวคิด** โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน มุ่งมั่นพัฒนางานเพื่อเป้าหมายเดียวกัน คือ การทำเพื่อผู้ป่วยและองค์กร

อยากทำ CoP ควรเริ่มต้นอย่างไร?

สามารถติดต่อได้ที่ งานจัดการความรู้ ตึกอำนวยการชั้น 1 โทร. 99009, 99750 ต่อ 501-508 หรือ E-mail: sirirajkm@gmail.com เรายินดีให้คำแนะนำในการทำ CoP ให้กับบุคลากรทุกท่าน